

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2024/1675

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av krav om dekning av sakskostnader etter lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (heretter forvaltningsloven) § 36.

Kravet er framsatt av advokat Bodil Marie Myklebust (heretter også advokaten) på vegne av Ringerike Boligstiftelse (heretter også boligstiftelsen), og har sitt grunnlag i Stiftelsesklagenemndas vedtak 9. oktober 2024 der nemnda omgjorde Stiftelsestilsynets vedtak om å nekte endring av hvem som var registrert som boligstiftelsens oppretter i Stiftelsesregisteret, jf. stiftelsesloven § 8 siste ledd, jf. foretaksregisterloven § 5-2 (saksnnummer 2024/0816).

Spørsmålet i saken er om vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd avgjør Stiftelsesklagenemnda spørsmålet om dekning av sakskostnader i saker der nemnda treffer endelig vedtak i klagesaken.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok lederen Gudmund Knudsen og medlemmene Kamilla Silseth og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

Stiftelsesklagenemnda omgjorde i vedtak 9. oktober 2024 Stiftelsestilsynets vedtak 21. februar 2024 om å nekte endring av registrerte opplysninger om Ringerike Boligstiftelsens oppretter i Stiftelsesregisteret.

I e-post 30. oktober 2024 krever advokat Bodil Marie Myklebust dekning av sakskostnader på vegne av boligstiftelsen. Kravet er på 103 800 kroner eksklusiv merverdiavgift. I kravet opplyser advokaten at boligstiftelsen er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, og har rett til 64 prosent fradrag av inngående merverdiavgift. Advokaten ber om at den delen av inngående merverdiavgift som ikke kan fradragsføres også blir dekket. Advokaten viser til at kostnadene i sin helhet er knyttet til klagebehandlingen samt gjennomgang og oppfølging etter mottatt vedtak fra Stiftelsesklagenemnda. Advokaten anfører at kostnadene er rimelige og har i sin helhet vært nødvendige for å få endret vedtaket.

Klagenemndssekretariatet ba i brev 31. oktober 2024 om ytterligere dokumentasjon fra advokaten. Sekretariatet ba om spesifiserte timelister som dokumenterer arbeidet med klagesaken. Videre ba sekretariatet om en nærmere forklaring når det gjelder boligstiftelsens fradragsrett for merverdiavgift.

Advokaten sendte inn spesifisert timeliste i e-post 6. november 2024. Det framgår av timelisten at to advokater har arbeidet ■ timer med saken til en gjennomsnittlig timepris på ■ kroner eksklusiv merverdiavgift. Timelisten viser arbeid med saken fra 22. februar til 29. oktober 2024. Advokaten viste også til at stiftelsen har rett på 64 prosent fradrag fra den inngående

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

merverdiavgiften til de fakturerte advokatkostnadene, og at boligstiftelsen krever de resterende 36 prosentene av merverdiavgiften dekket.

Klagenemndssekretariatet ba om ytterligere informasjon fra advokaten i e-post 11. november 2024. Sekretariatet viste til at det var krevd dekning for ■ timers arbeid etter at Stiftelsesklagenemnda hadde fattet sitt vedtak i klagesaken, og advokaten ble bedt om å avklare fakturert beløp for disse timene. Advokaten svarte i e-post 12. november 2024 at arbeidet i perioden 11. til 29. oktober 2024 gjaldt gjennomgang av vedtaket samt framsettelse av krav om saksomkostninger mv, og at fakturert beløp for disse timene er 14 100 kroner eksklusiv mva.

Stiftelsesklagenemnda holdt nemndsmøte og avgjorde saken 4. desember 2024.

3 Stiftelsesklagenemndas syn på saken

Som utgangspunkt må en part selv dekke egne kostnader ved behandlingen av en forvaltningssak. I forvaltningsloven § 36 er det imidlertid gitt en særregel om kostnadsdekning på visse vilkår. Dersom vilkårene er oppfylt «skal» partens saksomkostnader dekkes.

Det følger av forvaltningsloven § 36 første ledd at retten til å få dekket saksomkostnader gjelder der «*et vedtak blir endret til gunst for en part*». Etter bestemmelsen dekkes bare «*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*».

I klagesaken fikk boligstiftelsen fullt medhold. Stiftelsesklagenemnda omgjorde i vedtak 9. oktober 2024 Stiftelsestilsynets vedtak om å nekte endring av hvem som var registrert som Ringerike Boligstiftelses oppretter i Stiftelsesregisteret. Stiftelsestilsynets vedtak ble dermed «*endret til gunst*» for boligstiftelsen.

Spørsmålet blir så om Ringerike Boligstiftelse har hatt «*vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket*».

Advokaten krever 103 800 kroner i advokatkostnader på vegne av boligstiftelsen for arbeid i perioden 22. februar til 29. oktober 2024. I tillegg kreves det dekning for 36 prosent av den inngående merverdiavgiften stiftelsen har betalt for advokattjenestene.

Når det gjelder spørsmålet om klager kan tilkjennes dekning for merverdiavgift, er utgangspunktet at virksomheter registrert i Merverdiavgiftsregisteret ikke skal ha dekket merverdiavgift som en saksomkostnad. Grunnen er at virksomheten har fradragsrett for inngående merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven § 8-1. Advokaten har opplyst at boligstiftelsen er registrert i Merverdiavgiftsregisteret, og har rett på 64 prosent fradrag for inngående merverdiavgift for de aktuelle kostnadene til advokatbistand i klagesaken. Dette er bekreftet av stiftelsens regnskapsfører. Stiftelsesklagenemnda legger til grunn at de resterende 36 prosentene av merverdiavgiften er en kostnad for boligstiftelsen som dermed kan kreves dekket etter forvaltningsloven § 36.

Når det gjelder advokatkostnadene på 103 800 kroner er det ikke tvilsomt at advokatutgiftene i denne saken må anses som «*vesentlige kostnader*».

Spørsmålet blir om disse kostnadene var «*nødvendige for å få endret vedtaket*», jf. forvaltningsloven § 36 første ledd.

Bestemmelsen oppstiller et krav om årsakssammenheng mellom utgifter parten har pådratt seg i klageprosessen og endringen av vedtaket. I nødvendighetskravet ligger at det ikke kan kreves dekning av utgifter som ikke er knyttet til omgjørings- eller klagesaken, se også Justisdepartementets uttalelse i JDLOV-2005-7958 og JDLOV-1998-2787.

Nødvendighetskriteriet innebærer videre at det må gjøres en konkret vurdering i hver sak. Det uttales i Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) side 101 at det må legges vesentlig vekt på hvorvidt det var

forståelig at parten pådro seg utgifter, samt feilens art og sakens vanskelighetsgrad. Bestemmelsen gir ikke rett til dekning av alle kostnader en part påføres i forbindelse med endring av et forvaltningsvedtak, men Sivilombudet har lagt til grunn at det i nødvendighetsvurderingen skal legges vesentlig vekt på hva parten selv med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak, jf. SOM-2011-2482.

I J.F. Bernts kommentarer til forvaltningsloven i Norsk Lovkommentar heter det i note 948 om advokatutgifter:

«I praksis er det særlig spørsmål om det har vært nødvendig etter § 36 første ledd for parten å få advokatbistand for å få rettet opp vedtak som bygger på feil i saksbehandlingen eller annen ugyldighetsgrunn. Utgangspunktet bør i slike saker være at utgifter for advokatbistand ikke kan avvises som unødvendige etter § 36.»

Det framgår av den innsendte timeliste at to advokater har arbeidet ■ timer med saken til en gjennomsnittlig timepris på ■ kroner. Timelisten viser arbeid med saken fra 22. februar til 29. oktober 2024. Arbeidet har blant annet bestått i gjennomgang av Stiftelsestilsynet vedtak, arbeid med klagen, møter med daglig leder og styret i stiftelsen, gjennomgang av e-post, arbeid med brev til Stiftelsesklagenemnda og framsettelse av krav om sakskostnader.

Ved gjennomgangen av timelista ser Stiftelsesklagenemnda at det er bedt om dekning også av kostnader for advokatbistand som er utført i tida *etter* at nemnda traff sitt vedtak i klagesaken. Dette gjelder honorar for ■ timer som er påløpt i perioden 11. oktober til og med 29. oktober 2024. For dette arbeidet er det etter det opplyste beregnet et honorar på 14 100 kroner. Kostnadene knytter seg til gjennomgang av vedtaket og framsettelse av krav om sakskostnader.

Til dette vil Stiftelsesklagenemnda peke på at det er vesentlige og nødvendige kostnader i tidsrommet mellom Stiftelsestilsynets vedtak og Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i klagesaken som kan kreves dekket etter forvaltningsloven § 36, jf. SOMB-2000-54. Stiftelsesklagenemnda traff vedtak i klagesaken 9. oktober 2024, og oversendte vedtaket til boligstiftelsen ved advokaten 11. oktober 2024. Kostnader for arbeid som er gjort etter 11. oktober 2024 var ikke *«nødvendige for å få endret vedtaket»*, og kan dermed ikke kreves dekket etter forvaltningsloven § 36. Kostnader til arbeid med å gjennomgå og forklare avgjørelsen samt sette fram krav om sakskostnader på vegne av parten, anses ikke som nødvendige for å få endret vedtaket. Dette gjelder selv om arbeidet har nær tilknytning til resten av arbeidet med saken, jf. JDLOV-1998-2787 og SOMB-2000-54.

Kostnadene til advokatutgifter i perioden 11. oktober til 29. oktober 2024 på 14 100 kroner kan etter dette ikke ses på som *«nødvendige for å få endret vedtaket»* og kan dermed ikke kreves dekket etter forvaltningsloven § 36.

Det som etter dette kan dekkes etter forvaltningsloven § 36 er kostnader som gjelder arbeid i perioden 22. februar til og med 7. oktober 2024 og som var *«nødvendige for å få endret vedtaket»*. Dette er advokatkostnader på 89 700 kroner.

Av fremlagte timelister går det fram at to advokater har arbeidet med saken. Det har totalt blitt arbeidet ■ timer fram til 7. oktober 2024. Timetallet kan kanskje virke noe høyt. Det er imidlertid tale om en komplisert sak, og det har vært behov for å få klarlagt faktiske forhold om hvem som opprettet stiftelsen samt rettslige spørsmål i klageomgangen. Nemnda mener derfor at kostnadene kan ses på som nødvendige i denne saken.

I tillegg til advokathonoraret kommer merverdiavgift på advokattjenestene i perioden fra 22. februar til og med 7. oktober 2024, som boligstiftelsen må betale. Advokatkostnaden som kan kreves dekket utgjør som nevnt ovenfor 89 700 kroner eksklusiv merverdiavgift. Det beregnes 25 prosent i merverdiavgift for advokattjenester. Den samlede merverdiavgiften for

advokatkostnadene på 89 700 kroner blir da 22 425 kroner. Av dette har boligstiftelsen etter det opplyste rett til fradrag for 64 prosent. Den delen av merverdiavgiften som boligstiftelsen selv må betale og som skal dekkes etter forvaltningsloven § 36 blir da 36 prosent av 22 425 kroner, dvs. 8 073 kroner.

Det totale beløpet som dekkes av det offentlige etter forvaltningsloven § 36 er etter dette 97 773 kroner.

4 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Ringerike Boligstiftelse tilkjennes sakskostnader med 97 773 kroner som er inklusiv 36 prosent av betalt merverdiavgift.

Beløpet betales av staten v/Stiftelsestilsynet til Ringerike Boligstiftelse.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 4. desember 2024

Gudmund Knudsen
Leder

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur